

УДК 687.01:677.027

ОСОБЛИВОСТІ ХУДОЖНЬОГО ПРОЕКТУВАННЯ КОЛЕКЦІЇ ОДЯГУ В ЕКО-СТИЛІ

КРАСНЮК Лариса, МАТРОФАЙЛО Марія, ТРОЯН Олександр
Хмельницький національний університет, Україна

Надано результати художнього проектування колекції жіночого одягу в еко-стилі. Виділено основні принципи створення одягу в еко-стилі. Описані відмінні ознаки розробленої колекції та основні етапи виконання техніки ручного оздоблення виробів – вибійки.

Ключові слова: авторська колекція одягу, вибійка, джерело творчості, еко-дизайн, еко-стиль.

ВСТУП

У наш час, коли високі технології і синтетичні матеріали стали звичними в повсякденному житті, багато хто повертається до ідеї, що екологічно чисті матеріали та вироби із них необхідні більше, ніж технологічні досягнення. У світі цих ідей виник новий напрям не тільки в дизайні одягу, меблів, але й в способі життя, який називається еко-дизайн. Сучасній людині складно відмовитися від смартфонів, комп'ютерів, модифікованих продуктів і синтетики, але, разом із тим, сьогодні все більше людей бажає привнести в своє життя живе тепло екологічно чистого одягу, виготовленого із натуральних та екологічно безпечних матеріалів.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Останнім часом світ охопила нестримна хвиля еко-дизайну, який сьогодні набуває величезної популярності. На Заході ідеї екологічності стали популярні ще з 1980-х років. У країнах з високим рівнем життя і з давньою традицією турботи про довкілля, екологічно чисті одяг, меблі, м'які засоби, продукти харчування вибирають все більше людей. У сучасному суспільстві екологічно безпечний одяг – це найпопулярніший fashion-напрямок. Та й в нашій країні прихильників натуральних і безпечних виробів стає все більше, а тому завдання створення авторської колекції сучасного жіночого одягу із натуральних матеріалів та з ручним оздобленням виробів є актуальним.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

За останні роки гострота екологічної ситуації в світі не послабшала, а в просторі сучасної світової проектної культури сформувався новий напрям – екологічний дизайн з власною стратегією, науково-методичною базою та арсеналом професійних прийомів. Проф. О. В. Бойчук вважає, що від успішного розвитку екологічного дизайну в

значній мірі залежить якість життя людини і майбутнє природи [1]. На його думку проектування побутових виробів, екологічного житла, одягу з використанням вторинної сировини, природних джерел енергії, гібридних двигунів, наочно продемонстрували суспільству нові можливості дизайну у розбудові гармонійних відношень між штучним і природним світом.

Існує думка, що захоплення еко-дизайном – це своєрідне прагнення людини вижити в умовах глобально несприятливої екологічної ситуації та всесвітньої економічної кризи [2].

Вперше еко-стиль в проектуванні одягу втіпила американка, дизайнер Лінда Лаудермілк (Linda Lauder milk), засновниця бренду Luxury eco [3]. У 2002 році вона представила світу колекцію жіночого одягу з незвичних матеріалів – бамбука, водоростей, рослинних компонентів. Головний принцип роботи Лінди Лаудермілк – не нашкодити природі і людям. Рослини, що служать основою для створення натуральних тканин для її виробів, вирощені без обробки пестицидами, а тварини, чия вовна використовується для виробництва одягу і аксесуарів, виховані без додавання шкідливих хімічних добавок. Відповідно, люди, які носять такий одяг, позбавлені алергічних реакцій і шкідливого впливу хімії на організм. Лінда Лаудермілк створює не тільки одяг. Унікальні еко-прикраси дизайнера користуються не меншою популярністю, ніж вироби знаменитих ювелірних брендів.

Після Лінди Лаудермілк до еко-стилю в своїх колекціях звертались Вікторія Бекхем, Джорджіо Армані, бренд Nike та інші.

Перерахуємо деякі риси, що сьогодні відображають еко-стиль в художньому проектуванні одягу:

По-перше – це, використання виключно натуральних матеріалів. Одяг створюється з льону, шовку, бавовни, вовни, бамбуку та доповнюється прикрасами і аксесуарами також з природних матеріалів – дерева, каміння, кераміки, шкіри. Фурнітура та нитки виключно натуральні.

По-друге – це, вільний крій одягу. У колекціях модельєрів, що працюють в еко-стилі, відсутні облягаючі, некомфортні вироби. Всім моделям притаманний вільний крій, який не перешкоджає рухам і дозволяє комфортно відчувати себе в такому одязі.

По-третє – це, колір, а саме природні кольори і відтінки виробів. При створенні виробів в еко-стилі використовуються виключно природні кольори, що дозволяють бути ближче до природи.

Крім природних кольорів, для одягу в еко-стилі характерним є застосування еко-принтів. Звичайно – це природні джерела, а саме: квіткові малюнки, зображення рослин, дерев, листя, а також тварин, комах, птахів.

З урахуванням виділених основних рис еко-стилю на кафедрі технології та конструювання швейних виробів Хмельницького національного університету студенти М. Митрофайло та Я. Гунда під керівництвом доц. Л. В. Краснюк створили авторську колекцію жіночого

одягу під девізом «Еко-колорит» [4, 5] (рис. 1). Усі моделі колекції виготовлені з льону, сумки та рюкзаки – з бавовни, аксесуари: сережки, браслети, підвіски – з натуральної шкіри та дерева.

Рис. 1 Авторська колекція жіночого одягу «Еко-колорит»

В конструкції виробів дотримано вільний край та природні відтінки кольорів. Однак, головною особливістю цієї колекції, її родзинкою та прикрасою – є вручну зроблені принти, виконані в техніці вибійки.

Слід зазначити, що техніка вибійки для оздоблення одягу була широко розповсюджена в Україні вже в XII – XIII ст. Традиційно, вибійка (набійка, мальованка) – це декорування тканини шляхом друку на полотні різноманітних візерунків і орнаментів за допомогою спеціальних різьблених дощок, форм, дерев'яних кліше. Ця техніка була популярна серед бідного сільського населення України. Вона дозволяла зробити тканину, що схожа на фабричну, нанести будь-який малюнок, менш трудомістким способом ніж, наприклад, вишивка, що значно спрощувало процес оздоблення виробів. З часом вибійка втратила свою популярність через поширення способів промислового декорування.

За творче джерело при створенні вибійки в колекції «Еко-колорит» обрано мотиви величних та прекрасних Карпат: рослини (шишки, листки дуба, жолуді та гілки дерев), а також представників фауни (олени та ведмеді). На першому етапі розроблення вибійки було виконано стилізацію форми джерел творчості, тобто представлення їх у більш спрощеному, стилізованому вигляді. Далі, на основі стилізованих малюнків, за допомогою спеціальних різців вирізались штампи із дерева (ялини). Для кожного рисунку був створений штамп, на який наносили акрилову фарбу. Відбитки наносили на попередньо розкромлені деталі виробів, які висушували 24 год., а після цього, для закріплення рисунку, його прасували гарячою праскою із виворотного боку.

Колекція «Еко-колерит» брала участь у Всеукраїнському конкурсі «Барви Поділля-2017» (м. Хмельницький), де стала переможцем в номінації «Аksesуари», а в номінації «Студенти» посіла III місце. На конкурсі модного одягу «Автограф 2017», що проходив в рамках міжнародного фестивалю моди Kyiv Fashion, колекція «Еко-колерит» стала переможцем в номінації Neo.

ВИСНОВКИ

Керуючись принципами еко-дизайну, розроблено колекцію сучасного одягу, яка відображає світогляд авторів і має важливе значення, як чинник у формування екологічної свідомості громадян.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бойчук О. В. Екологічний дизайн: пріоритети, думки, особистості / О. В. Бойчук // Особистість митця в культурі : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., Херсон, 20-22 квіт. 2016 р. / М-во освіти і науки України, Херсон. нац. техн. ун-т. – Херсон : ФОРМ Грін Д. С., 2016. – С. 14-19.
2. Дерман Л. Екологічний дизайн в контексті модних інновацій та діяльності дизайнерів одягу XX-XXI століття [Електронний ресурс] / Л. Дерман // L. Derman. 09.10.2010. – Режим доступу: <http://derman.at.ua/publ/1>
3. Аліна Ілізарова. Linda Lauder milk [Електронний ресурс] / А. Ілізарова // LADYV LIFE.XYZ. – Режим доступу: <http://ladyvlife.ru/rizne/vidomizhinki/40195-linda-loudermilk.html>
4. Гунда Я. В. Використання натуральних матеріалів в створенні художньої колекції / Я. В. Гунда, Л. В. Краснюк // Ресурсозберігаючі технології легкої, текстильної і харчової промисловості: збірник тез доповідей Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. молодих вчених та студентів, 16-17 листопада 2017 р. – Хмельницький : ХНУ, 2017. – С.87 - 88.
5. Краснюк Л. В. Розроблення авторської колекції з використанням декоративного оздоблення тканини / Л. В. Краснюк, М. В. Матрофайло // Ресурсозберігаючі технології легкої, текстильної і харчової промисловості: збірник тез доповідей Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. молодих вчених та студентів, 16-17 листопада 2017 р. – Хмельницький : ХНУ, 2017. – С.134 - 135.

KRASNYUK L., MATROFAILO M., TROYAN O. PECULIARITIES OF THE ARTISTIC DESIGNING OF THE ECO- STYLE COLLECTION

The results of the artistic work on the eco-style collection are given. The basic principles of the creation of the eco-style clothes are emphasized. The distinctive features of the designed collection and the main steps of the handmade technique of trimming the manufactures with the print are described.

Keywords: *designer collection, print, creativity source, eco-design, eco-style.*